

– розвиток медичного туризму. Вітчизняний дослідник Т. Гуца досліджуючи переваги медичного туризму для країни-приймання, зазначає, що «позитивний вплив приймаючі країни отримують через вигоду від оздоровчого туризму, оскільки крім економічного надходження від витрат на медицину, приймання медичних туристів може прискорити покращення інфраструктури охорони здоров'я та якості послуг. Цей приплив пацієнтів може послужити каталізатором для профілактичних ініціатив у сфері охорони здоров'я, покращуючи результати громадського здоров'я. Крім того, попит на медичні послуги створює можливості працевлаштування для місцевих медичних працівників, стимулюючи розвиток робочої сили» [3]. Відповідно медичний туризм дозволяє розвивати інфраструктуру і водночас залежить від інфраструктури, а тому зазначеним фактором неможливо нехтувати при формуванні державно-управлінських рішень щодо інфраструктурного потенціалу системи охорони здоров'я.

Зазначені фактори визначають властивості інфраструктурного потенціалу системи охорони здоров'я як об'єкта державного управління з одного боку та з позиції посилення або зменшення їх впливу через методи прямого та непрямого впливу. Нехтувати зазначеними факторами може призвести до сукупності загроз в майбутньому й відповідно звужувати напрями розвитку інфраструктурного потенціалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про публічно-приватне партнерство : Закон України від 19.06.2025 № 4510-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/t254510?an=1>
2. Економічна правда. Набрал чинності новий закон про державно-приватне партнерство. Що він змінює?. Економічна правда. URL: <https://pravda.com.ua/biznes/nabrav-chinnosti-noviy-zakon-pro-derzhavno-privatne-partnerstvo-shcho-vin-zminyuye-813962/>
3. Гуца Т. К. Державне стратегічне планування в сфері розвитку медичного туризму : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Житомир, 2025. 223 с. URL: [https://ztu.edu.ua/site/files/1/docs/Університет/Спеціалізовані%20вчені%20ради/14.052.03/2025/dis\(1\).pdf](https://ztu.edu.ua/site/files/1/docs/Університет/Спеціалізовані%20вчені%20ради/14.052.03/2025/dis(1).pdf)

О.А. Крохмальницький,
аспірант

Державний університет «Житомирська політехніка»,
м. Житомир

СТАН ТА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РИНКУ ІТ-ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Ринок ІТ-послуг України є одним із найбільш конкурентоспроможних і динамічних сегментів національної економіки, що забезпечує вагомі валютні надходження, створення високооплачуваних робочих місць, розвиток інноваційного підприємництва та інтеграцію держави у глобальний цифровий простір. Особливістю українського ринку ІТ-послуг є високий рівень залежності від зовнішнього попиту та міжнародних замовників.

На сьогодні розвиток вітчизняного ринку ІТ-послуг відбувається в умовах суттєвих зовнішніх і внутрішніх викликів. До них належать воєнні ризики, міграція населення та фахівців, нерівномірність регіонального розвитку, нестабільність інвестиційного середовища, обмежений доступ до фінансових ресурсів, кадровий дефіцит у вузькоспеціалізованих технологічних напрямках і посилення міжнародної конкуренції. Попри це, український ІТ-сектор продемонстрував високу адаптивність, здатність підтримувати безперервність надання послуг, оперативно змінювати організаційні моделі роботи та зберігати експортну спроможність.

Для оцінювання сучасного стану розвитку ринку ІТ-послуг України важливе значення має аналіз динаміки експорту комп'ютерних послуг. Експорт комп'ютерних послуг є одним із ключових індикаторів конкурентоспроможності українського ІТ-сектору на міжнародному ринку (рис. 1).

Експорт комп'ютерних послуг України в умовах повномасштабного вторгнення російської федерації характеризувався переважно спадною динамікою. Загальне зменшення обсягу експорту комп'ютерних послуг упродовж 2022–2024 рр. становило 883 млн дол. США, або близько 12,0%. Наведена тенденція відображає вплив комплексу воєнних, економічних і кадрових чинників на функціонування вітчизняного ринку ІТ-послуг.

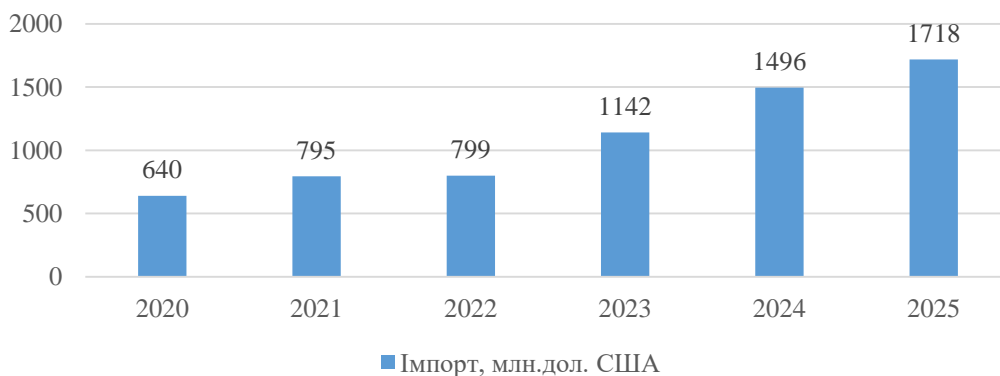

Рис. 1. Динаміка обсягів експорту комп'ютерних послуг у 2020-2025 рр., млн. дол. США

Джерело: побудовано автором на основі [1]

До основних із них належать постійні безпекові ризики, руйнування та пошкодження енергетичної й телекомунікаційної інфраструктури, релокація частини компаній і фахівців, зростання операційних витрат, обмеження інвестиційної активності, а також трансформація попиту на зовнішніх ринках. Додатковими стримувальними чинниками виступають посилення конкуренції з боку інших країн-експортерів цифрових послуг, дефіцит висококваліфікованих кадрів у окремих технологічних спеціалізаціях та невизначеність щодо довгострокових умов ведення бізнесу. Водночас спад експорту не означає втрати Україною позицій на міжнародному ринку комп'ютерних послуг. Українські ІТ-компанії продемонстрували високий рівень організаційної та технологічної адаптивності, забезпечуючи безперервність виконання контрактів, використовуючи віддалені формати роботи, резервні джерела енергопостачання, розподілені команди та релокаційні моделі діяльності. Це дало змогу зберегти значну частину зовнішніх замовлень і підтримати експортну спроможність сектору навіть в умовах воєнного стану.

Наступним етапом доцільно розглянути динаміку імпорту комп'ютерних послуг в Україну, що дасть змогу оцінити рівень залежності національного ринку від зовнішніх технологічних рішень, програмного забезпечення, хмарної інфраструктури та спеціалізованих цифрових сервісів.

Рис. 2. Річний обсяг імпорту комп'ютерних послуг у 2020-2025 рр., млн. дол. США

Джерело: побудовано автором на основі [1]

Згідно з даними, наведеними на рис. 2 упродовж 2020–2025 рр. в Україні спостерігалось стійке зростання імпорту комп'ютерних послуг – обсяг імпорту збільшився на 1 078 млн дол. США, або майже у 2,7 рази, що свідчить про істотне посилення ролі іноземних цифрових сервісів у забезпеченні технологічних потреб національної економіки. Найбільш інтенсивне зростання імпорту комп'ютерних послуг відбулося після 2022 р., що може пояснюватися прискоренням цифрової трансформації підприємств, державних установ і фінансового сектору, а також необхідністю адаптації до умов воєнного стану. В умовах підвищених безпекових ризиків суб'єкти господарювання активніше використовують хмарні рішення, віддалені системи управління, інструменти резервного зберігання даних, міжнародні цифрові платформи та спеціалізовані сервіси захисту інформації [2].

Зростання імпорту комп'ютерних послуг доцільно розглядати не лише як прояв залежності від зовнішніх постачальників, а й як індикатор технологічного оновлення економіки. Підвищення попиту на іноземні IT-рішення може бути пов'язане з потребою у сучасному програмному забезпеченні, системах кібербезпеки, хмарній інфраструктурі, аналітичних платформах, інструментах автоматизації та сервісах управління даними. Значна частина таких послуг може не мати повноцінних національних аналогів або потребувати високого рівня спеціалізації, значних інвестицій у дослідження і розробки та доступу до глобальних технологічних екосистем [3].

Отже, динаміка імпорту комп'ютерних послуг в Україні відображає суперечливий характер цифрової трансформації. З одного боку, вона засвідчує зростання технологічних потреб економіки, модернізацію управлінських процесів і включення українських суб'єктів до глобального цифрового середовища. З іншого боку, вона актуалізує необхідність розвитку національної технологічної бази, підтримки вітчизняних розробників програмного забезпечення, стимулювання створення власних хмарних і кібербезпекових рішень, а також формування державної політики, спрямованої на зниження критичної залежності від імпортованих цифрових сервісів.

Основні перспективи розвитку IT-сектору полягають у створенні сприятливого інвестиційного клімату, розвитку інновацій та гармонізації правового середовища. Реформи, передбачені Національною стратегією доходів до 2030 року, можуть призвести до відтоку кадрів та зниження інвестиційної привабливості країни. Щоб уникнути цих ризиків та забезпечити стабільний розвиток галузі, необхідно вжити відповідний комплекс управлінських заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зовнішня торгівля. Національний банк України URL: https://bank.gov.ua/files/ES/Trade_y.xlsx
2. Топ-50 IT-компаній України, зима 2025: вплив фахівців зменшується, компанії поживляють найм. *DOU*. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/top-50-winter-2025/>.
3. Куцик, П., Туліка, Н., & Процикевич, А. (2024). Стан та перспективи розвитку IT-індустрії України. *Економіка та суспільство*, (67). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-108>